

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα, 20/12/2019
Αριθμ. Πρωτ.: 601/255568
Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Προστασία του κτηνοτροφικού κλάδου από τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις πωλήσεις γάλακτος»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 1134/7-10-2019**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Δ. Χαρίτου** και **Σ. Αραχωβίτης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τη ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η στήριξη του αγροδιατροφικού τομέα και ειδικά της κτηνοτροφίας αποτελεί στρατηγική επιλογή. Επιλογή που στοχεύει στον εκσυγχρονισμό του παραγωγικού μοντέλου της χώρας, στην ενίσχυση της καινοτομίας και της εξωστρέφειας, της αγροτικής επιχειρηματικότητας, στην ανάληψη πρωτοβουλιών προστιθέμενης αξίας και στην προαγωγή της αγροτικής επιχειρηματικότητας.

Στόχος είναι να κερδηθεί το στοιχείο της χαμένης ανταγωνιστικότητας μέσα από τη μείωση του κόστους παραγωγής.

Πρώτο βήμα αποτελούν οι νέες ρυθμίσεις στο νόμο 4646/2019(ΦΕΚ 201 Α') με τίτλο «Φορολογική μεταρρύθμιση με αναπτυξιακή διάσταση για την Ελλάδα του αύριο» όπου:

-Μειώνεται ο συντελεστής φορολόγησης των αγροτών και των κτηνοτρόφων από το 22% στο 9 %, από το όριο του αφορολογήτου (8.636 ευρώ) που διατηρείται έως τις 10.000 ευρώ συν 1.000 ευρώ αφορολόγητο για κάθε παιδί.

-Μειώνεται η φορολογία των συλλογικών σχημάτων από το 13% στο 10%, προσφέροντας έτσι γενναία φορολογικά κίνητρα για το χτίσιμο συλλογικοτήτων. Με τη σύσταση συλλογικών σχημάτων, οι παραγωγοί μπορούν να πετύχουν οικονομίες κλίμακος, υψηλότερη τιμή στο προϊόν και μειωμένες τιμές στις εισροές.

Μπορούν να αποκτήσουν καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Αποτελεί εξάλλου πεποίθηση της Κυβέρνησης ότι χωρίς τη συγκέντρωση της παραγωγής, που εξασφαλίζει μέγεθος, προγραμματισμό και οικονομίες κλίμακος, δεν υπάρχει σοβαρό μέλλον στη διάθεση των προϊόντων, στις εξαγωγές.

Η πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων βρίσκεται σε συνεχή διάλογο με τους εκπροσώπους των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων προκειμένου να στηρίξει τις Οργανώσεις ώστε να χαράξουν αναπτυξιακές

στρατηγικές για τα αγροτικά προϊόντα που καλύπτουν, υπό την προφανή προϋπόθεση να είναι λειτουργικές και αποτελεσματικές προς όφελος της ελληνικής αγροτικής οικονομίας, των παραγωγών και των επιχειρήσεων.

Προχώρησε λοιπόν, στη δημιουργία νέου θεσμικού πλαισίου για τις διεπαγγελματικές οργανώσεις που διευκολύνει την αναγνώρισή τους, με τροπολογία που κατατέθηκε και ψηφίστηκε στο νόμο 4647/2019 (ΦΕΚ 204 Α΄) και προβλέπει μεταξύ άλλων:

α) τη μείωση του ποσοστού την αντιπροσωπευτικότητας από το 1/3 στο 15% για τα πρώτα πέντε χρόνια, το οποίο πρέπει να φτάσει το 30% σε βάθος πενταετίας.
β) τη σύσταση μίας εθνικής και δυνατότητα σύστασης περιφερειακών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων, υποστηρίζοντας το αντίστοιχο εθνικό σχέδιο ανάπτυξης του κάθε κλάδου, για πρωτοβουλίες έρευνας και καινοτομίας για τα εκπροσωπούμενα αγροτικά προϊόντα.

Δυστυχώς, η απελθούσα Κυβέρνηση ανέτρεψε δραματικά τη ζωή και το εισόδημα των κτηνοτρόφων με την φοροεπιδρομική και ασφαλιστική «λαίλαπα» και τη συνεπαγόμενη εκτόξευση του κόστους παραγωγής, με αποτέλεσμα την ύφεση του κλάδου και τη διάρρηξη του κοινωνικού.

Επίσης με ευθύνη της απελθούσας Κυβέρνησης, το 2017 υπήρξαν λιγότεροι έλεγχοι τόσο στο γάλα όσο και στο κρέας σε σχέση με το 2016. Θλιβερό αντιπροσωπευτικό παράδειγμα, η ανακοίνωση του προηγούμενου ΔΣ του ΕΛΓΟ Δήμητρα στις 12/7/2018, όπου ομολογεί την πλήρη έλλειψη ελέγχων στην αγορά γάλακτος και κρέατος επί 18 μήνες. Η απουσία ελέγχων από τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ καθώς και η άρση των προστίμων, σε επιχειρήσεις που δεν υπέβαλαν έγκαιρα ή καθόλου τη «Μηνιαία Δήλωση Ισοζυγίου Γάλακτος» για μέρος ή όλο το έτος 2017, συνέβαλαν αποφασιστικά στην πτώση της τιμής του γάλακτος και υπονόμευσαν την πολύτιμη κατοχύρωση των Προϊόντων Ονομασίας Προέλευσης, όπως η φέτα.

Αντιθέτως το νέο Δ.Σ. του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της νέας πολιτικής ηγεσίας, λίγες μέρες μετά την ανάληψη των καθηκόντων του, προχώρησε σε ελέγχους 32 επιχειρήσεων που όπως διαπιστώθηκε δεν είχαν υποβάλει ισοζύγια γάλακτος το διάστημα Ιανουαρίου-Ιουνίου 2019, εισηγούμενο την επιβολή προστίμων.

Επιπλέον, στο αμέσως επόμενο διάστημα δρομολογούνται τα ακόλουθα:

- Τακτική και συνεχής δημοσιοποίηση των ελέγχων και του ισοζυγίου γάλακτος στον ιστότοπο του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και του ΥΠΑΑΤ,
- Ενιαιοποίηση των βάσεων δεδομένων του ΥΠΑΑΤ και διασύνδεσή τους με το taxisnet, με σκοπό τη διασταύρωση των δηλωθέντων και τη δημιουργία συστήματος καταγραφής των υπότροπων,
- Συνεχής εκπαίδευση των ελεγκτών ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στις ολοένα αυξημένες απαιτήσεις του έργου τους.

Επίσης εξετάζεται η δυνατότητα πρόσληψης εποχικού Προσωπικού, με τροφοδότη τις εισφορές προς τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.

Επιπροσθέτως, ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) διεξάγει συστηματικούς ελέγχους στην εγχώρια αγορά, σχετικά με την ασφάλεια και την ποιότητα των προσφερόμενων προϊόντων, την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα και εν γένει την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών σε θέματα νοθείας και παραπλάνησης. Οι ανωτέρω έλεγχοι καλύπτουν όλο το φάσμα των τροφίμων, μεταξύ των οποίων και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, για τα οποία διεξάγονται έλεγχοι για την ασφάλεια αλλά και για την ποιότητα και την καταγωγή τους. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία, οι επιχειρήσεις τροφίμων υφίστανται τις προβλεπόμενες κυρώσεις.

Συγκεκριμένα, ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) πραγματοποίησε κατά το χρονικό διάστημα από 1/07/2019 έως 10/10/2019, 58 ελέγχους σε επιχειρήσεις, κατά τους οποίους διαπιστώθηκαν 4 παραβάσεις που αφορούν σε

ζητήματα γενικής υγιεινής, ικνηλασιμότητας και επισήμανσης των προϊόντων, επιβάλλοντας τα προβλεπόμενα πρόστιμα.

Πέραν των ανωτέρω συστηματικών και τακτικών ελέγχων στην αγορά του γάλακτος, πραγματοποιούνται ταυτόχρονα έκτακτοι και στοχευμένοι έλεγχοι, από μικτά ελεγκτικά κλιμάκια όλων των φορέων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με τη συνδρομή και άλλων φορέων και θεσμών [όπως Συντονιστικό Κέντρο Εποπτείας Αγοράς και Αντιμετώπισης Παραεμπορίου (ΣΥΚΕΑΑΠ), Οικονομική Αστυνομία].

Όσον αφορά το μείζον ζήτημα των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών (ΑΘ.Ε.Π) δυστυχώς από την απελθούσα Κυβέρνηση δεν αναλήφθηκε καμία πρωτοβουλία, ειδικά για τους μικρότερους φορείς στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων που είναι οι παραγωγοί γεωργικών προϊόντων. Και αυτό παρά τις αλληπάλληλες συσκέψεις και συναντήσεις στις οποίες συμμετείχε από το 2016, στα ευρωπαϊκά φόρα.

Επίσης ο νόμος 4492/17 της απελθούσας Κυβέρνησης κατέστη πρακτικά ανεφάρμοστος από το 2017, τούτο διότι δεν εφαρμόστηκε ποτέ η πληρωμή των παραγωγών και μεταποιητών σε 60 ημέρες ούτε η δέθεν προστασία της ελληνικότητας του γάλακτος, με δεδομένο το γεγονός ότι δεν είναι υποχρεωτική η αναγραφή της χώρας άλμεξης. Η ομογενοποιημένη αναγραφή «προϊόν Ε.Ε. – προϊόν εκτός Ε.Ε.» βάρυνε μόνο τις ελληνικές γαλακτοκομικές επιχειρήσεις και όχι τις ξένες, προκαλώντας αθέμιτο ανταγωνισμό.

Όπως εξάλλου προκύπτει, τόσο από τις ανακοινώσεις της Ε. Επιτροπής όσο και από τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, οι παραγωγοί και οι μικροκαλλιεργητές είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι σε αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, δεδομένου ότι συχνά στερούνται διαπραγματευτικής ισχύος που να ισοδυναμεί με εκείνη που διαθέτουν οι εταίροι τους που αγοράζουν τα προϊόντα. Και αυτό συμβαίνει διότι διαθέτουν περιορισμένες εναλλακτικές ώστε τα προϊόντα τους να φτάσουν στους καταναλωτές.

Ήδη μάλιστα από το Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας στις 12 και 13 Δεκεμβρίου 2016, η Ε. Επιτροπή εντόπισε μια σειρά από τομείς που χρήζουν περαιτέρω βελτίωσης όσον αφορά τόσο τη νομοθεσία των κρατών μελών για τις ΑΘ.Ε.Π όσο και εθελοντικές πρωτοβουλίες.

Για το λόγο αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνεργάζεται με τα κράτη μέλη ώστε να διευκρινιστούν και απαντηθούν ζητήματα που έχουν προκύψει, προκειμένου να διευκολυνθούν στην ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633.

Η ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων της ξεκίνησε τις απαιτούμενες ενέργειες για την ενσωμάτωση της Οδηγίας στο Εθνικό Δίκαιο που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, τον ορισμό της Υπηρεσίας στην οποία θα ανατεθεί η αρμοδιότητα της «Αρχής Επιβολής» για την διενέργεια των ελέγχων, τον χειρισμό καταγγελιών και την επιβολή κυρώσεων, σε συνεργασία με άλλα Υπουργεία, εάν και εφόσον κριθεί αναγκαίο.

Αναφορικά με τα δάνεια των αγροτών και κτηνοτρόφων η Κυβέρνηση κατάφερε σε λιγότερο από 3 μήνες, να «ξεπαγώσει» χρηματοδοτικά εργαλεία, που “λίμναζαν” επί χρόνια, από την προηγούμενη Κυβέρνηση.

Με την υπογραφή της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων για τη σύσταση του Ταμείου Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης, ξεκίνησε μία νέα περίοδος δημιουργίας και διευκόλυνσης της παραγωγικής διαδικασίας, για τους Έλληνες αγρότες και κτηνοτρόφους.

Πρόκειται για το πρώτο στην Ελλάδα, και ένα από τα μεγαλύτερα στην Ευρώπη χρηματοδοτικά εργαλεία του αγροτικού τομέα, το οποίο στοχευμένα, θα καλύψει μέρος του χρηματοδοτικού κενού στον πρωτογενή τομέα, που υπολογίζεται περίπου 2,5 δισ. ευρώ για τη γεωργία και την κτηνοτροφία και στα 2,85 δισ. ευρώ για τη μεταποίηση των αγροτικών προϊόντων.

Με την υπογραφή της συγκεκριμένης συμφωνίας, το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ 2014-2020) θα συνεισφέρει στο εργαλείο αυτό, 80 εκατομμύρια ευρώ ως παροχή εγγυήσεων, για κάλυψη νέων δανείων από 10.000 έως και 5.000.000 ευρώ. Έτσι αναμένεται ότι το συνολικό ύψος των κεφαλαίων, τα οποία θα διατεθούν μέσα από τη μόχλευση, να ανέλθουν στα 400 εκατομμύρια ευρώ. Εκτιμάται ότι τον προσεχή Ιανουάριο 2020 θα υπάρχει πρόσβαση στο ποσό αυτό από τους παραγωγούς, με στόχο να μην υπάρξει η παραμικρή καθυστέρηση.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων προς το οποίο διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η εν λόγω Ερώτηση και το παρόν έγγραφό μας.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ηλεκτρονική διαβίβαση)
– Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Δ. Χαρίτου
3. Βουλευτή κ. Σ. Αραχωβίτη